

РЕШЕНИЕ

№ 5685

гр. София, 08.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-14 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Маргарита Апостолова

при участието на секретаря КРАСИМИРА Б. Г.
като разгледа докладваното от Маргарита Апостолова Гражданско дело № 20221100111612 по описа за 2022 година

Производството е образувано по предявени от К. Н. К. срещу ЗД „Б.И.“ АД обективно съединени искове с правна квалификация **чл. 432, ал. 1 от КЗ, вр. чл. 45, ал. 1 от ЗЗД и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД** за осъждане на ответника за сума в размер на **200000,00лв.**, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди от смъртта на С.Й.Л. в резултат на пътнотранспортно произшествие от 17,04,2022год., сума в размер на **2005,00лв.**, обезщетение за имуществени вреди-разходи за погребение, ведно със законната лихва върху главниците от 12,05,2022год. до окончателното изплащане на вземането.

Навеждат се доводи, че на 17.04.2022г., около 17:20 ч. на първокласен път 1-3, км. 143+700 м., в близост до гр. Луковит е настъпило пътнотранспортно произшествие по вина на водача Н.И.Н., който управлявайки МПС, с марка „Рено“, модел „Меган“, с рег.№ВТ **** КМ с несъобразена и превишена скорост, навлиза в насрещното платно, където е реализирал ПТП с движещото се в срещуположната посока МПС марка „Шкода“, модел „Октавия“, с рег. №ОВ **** ВС, управлявано от Н.У..

В резултат на произшествието е пострадала дъщерята на ищцата - С.Й.Л., която пътувала в л.а. „Рено Меган“, с рег. № ВТ **** КМ, на задната седалка с поставен предпазен колан. За пътния инцидент е съставен Констативен протокол за ПТП с пострадали лица No 14/17.04.2022 г., по описа на РУ на МВР-Луковит като по случая се води разследване по ДП No 113/2022 г., по описа на РУ на МВР-Луковит, съотв. пр.пр. No 1966/2022г. на ОП - Ловеч. В резултат на получените травми на 01.05.2022г. С.Л.-дъщеря на ищцата е починала, поради несъвместимите с живота травми и наранявания. В следствие от смъртта на своята дъщеря, ищцата е претърпяла интензивни неимуществени вреди, както и разходи

подлежащи на обезщетение. Поддържа се, че произшествието е настъпило изцяло по вина на водача на автомобил Рено Меган, като гражданската отговорност на делинквента е застрахована при ответното дружество. Предявена е претенция за извънсъдебно уреждане на спора, но е постановен отказ за заплащане, което обуславя правен интерес от търсената съдебна защита.

Съобразно изложеното е заявено становище за основателност на исковата претенция. Претендират се разноски.

Ответникът-ЗД Б.И. АД в указания законоустановен срок по реда на чл. 131 от ГПК излага становище за неоснователност на предявените икове. Оспорва иска по основание и размер. Оспорва механизма на ПТП, както и осъществено противоправно деяние от страна водача на Рено Меган. Не оспорва наличието на застрахователно правоотношение към датата на застрахователното събитие. Релевира възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата, тъй като е предприела пътуване без поставен предпазен колан. Поддържа смъртта на С.Л. да не е в резултат единствено на виновното поведение на водача на лек автомобил Рено Меган. При условията на евентуалност поддържа да е налице прекомерност на претендираното обезщетение. Оспорва изцяло дължимостта на обезщетение за имуществени вреди, тъй като същите не са в пряка връзка с произшествието, а разходите по погребението са в изпълнение на нравствен и морален дълг. Евентуално разноските са прекомерни.

Съобразно изложеното моли исковата претенция да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира разноски. Релевира възражение по чл.78, ал.5 от ГПК за разноските на ищеца.

При така изложеното, след като обсъди доказателствата по делото, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

От констативен протокол за пътнотранспортно произшествие с пострадали лица №14/17,04,2022год. са установява да е настъпило ПТП на 17,04,2022год., около 17,20часа, на път 1-3, км 143,700, в района на гр.Луковит, с участие на МПС лек автомобил „Рено Меган“, с рег.№ ВТ **** КМ, управляван от Н.И.Н. и лек автомобил Шкода Октавия с рег. № ОВ **** ВС, управляван от Н.В.У.. Не е спорно, че на пострадалата са причинени неимуществени вреди от произшествието.

Установява се С.Л. да е починала на 01,05,2022год. /съставен акт за смърт от Община Плевен/.

Видно от удостоверение за наследници с изх.№РЛН22-УГ51-7205 /17,05,2022год. на Община Столична, ищцата се легитимира като законен правопреемник на починалата – нейна майка.

В закрито съдебно заседание проведено на 09,02,2023год., на осн.чл.146 от ГПК, е прието за безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че е налице валидно възникнало застрахователно правоотношение по сключен договор за застраховка Гражданска отговорност между делинквента и ответното дружество към датата на ПТП-

17,04,2022год.

От влязла в сила на 31,05,2023год. присъда от 15,05,2023год. на Окръжен съд Ловеч, НО, постановена по НОХД №02/2023год. се установява, че Н.И.Н., е признат за виновен в това, че на 17,04,2022год., около 17,20часа на ПП 1-3, км 143+700 между гр.Луковит и с.Петревене, община Луковит, област Ловеч, при управление на лек автомобил, с марка Рено, модел Меган, с рег.№ ВТ **** КМ, нарушил правилата за движение по пътищата, а именно чл.21, ал.2 от ЗДВП, при избиране на скоростта на движение, въпреки наличие на пътен знак В 26, ограничаващ скоростта до 60км.ч. се е движил със скорост от 89км.ч., при което по непредпазливост е причинил смъртта на С.Й.Л., престъпление по чл.343, ал.1, б.„в“, вр.чл.342, ал.1, пр.3 от НК.

От изслушаното по делото заключение на съдебномедицинска експертиза, неоспорено от страните и прието от съда, което следва да бъде кредитирано при постановяване на съдебния акт се установява, че в резултат на пътното произшествие С.Й.Л. е получил съчетана тежка черепномозъчна травма, гръдна и коремна травма, счупване на таза и последващи усложнения –контузионни огнища в мозъчния паренхим, последващ мозъчен оток и мозъчна компресия, увреждания възникнали от удари на главата и тялото в части от интериора на автомобила при рязка промяна на скоростта и посоката на МПС.

Изложено е становище, че независимо дали пострадалото лице е било с поставен колан би могло да получи същите наранявания. В съдебно заседание вещо лице заявява, че заключението за предотвратимост на уврежданията при ползване на предпазен колан, е съобразено в хипотезата на местоположение на пострадалата на предна дясна седалка. В хипотезата на заемане на задна седалка на автомобила се излага становище за евентуално причиняване на по-леки увреждания относно черепно-мозъчната травма и гръдна и коремна травма и вероятно не настъпване на летален изход при ползването на предпазен колан като обосновава заключение пострадалата да е била без колан. За установено по делото съдът приема пострадалата да е заемала задна седалка в автомобила –твърдения в исковата молба и данни от обвинителен акт по отношение водача.

От заключението на изслушаната по делото съдебна автотехническа експертиза, неоспорено от страните и прието от съда, което следва да бъде кредитирано при постановяване на съдебния акт се установява механизма на ПТП-управление на лек автомобил Рено с превишена скорост, загуба на управление над МПС от водача и навлизане в лентата за насрещно движение, където е настъпил удар с лек автомобил Шкода-установено съобразно чл.300 ГПК.

От заключението на съдебно-психологическа експертиза, неоспорено от страните и прието от съда се установява, че в резултат на загубата на дъщеря й, при ищцата се установява умерено изразена депресия, посттравматична симптоматика с интрузивни спомени и силно повишено чувство на безнадеждност за бъдещето и безперспективност. Отчитат се непоносимо психично страдание на лицето, изтощение и страхова готовност, изразяващи се в липсата на енергия за справяне с ежедневни задачи, смяната на работни

места и невъзможността трудово да се реализира. След загубата на дъщеря си, ищцата претърпява още две загуби на партньора си и на жената за която се е грижила и където е била трудово заета, които обстоятелства допълнително затрудняват функционирането на К. и допринасят за задълбочаване на травматична симптоматика. Според експертизата на ищцата е необходимо да бъде проведено медикаментозно и психотерапевтично лечение за справяне с травмата и рedefиниране на загубите в живота. Възможно е при бъдещо стресогенно събитие при ищцата да се отключат отново негативи психо-емоционални преживявания, тъй като това е вече утвърден механизъм на лицето за реакция при загуба.

При така изложената фактическа обстановка съдът достига до следните правни изводи:

По иска с пр.кв.чл.432 от КЗ, вр.чл.45 от ЗЗД, и чл.86, ал.1 от ЗЗД.

За да бъде уважен предявения иск е необходимо да се установи кумулативното наличие на предвидените пет законови предпоставки, а именно: извършено деяние, противоправност на същото, настъпили вреди, причинна връзка между противоправното деяние и вредоносния резултат и вина, както и валидно застрахователно правоотношение между ответника-застраховател и делинквента по договор за застраховка Гражданска отговорност. Съгласно разпоредбата на чл.45, ал.2 от ГПК при извършено непозволено увреждане вината на делинквента се предполага до доказване на противното.

С оглед наличието на влязла в сила присъда по НОХД №10/15,05,2023год. по описа на Окръжен съд Ловеч, която е задължителна за гражданския съд по смисъла на чл. 300 от ГПК, е установено наличието на извършено деяние, неговата противоправност и виновността на дееца. Установи се и реализирането на неимуществени вреди в пряка причинна връзка с противоправното деяние. Ето защо съдът намира, че е налице фактическия състав на непозволено увреждане и съответно възникналото задължение в този смисъл за обезщетяване на причинените вреди, претърпени от увреденото лице.

Установи се и наличието на договорно правоотношение по застраховка Гражданска отговорност на делинквента с ответното застрахователно дружество за процесния период, съгласно което застрахователят е пасивно, материално правно легитимиран да отговаря по претенцията за неимуществени вреди.

Неимуществените вреди са неизмерими с пари и затова следващото се за тях обезщетение, както и кръгът на лицата, които имат право на него, се определят на принципа на справедливостта. Ищцата в качеството на родител е активно материалноправно легитимирана да претендира обезщетяване на неимуществените вреди от смъртта на родно дете. В този смисъл и ПП на ВС №4/1961год.

При определяне на размера на обезщетенията за неимуществените вреди следва да бъде съобразено ППВС №4/1968год., т.11, според което същите се възмездяват от съда по справедливост. Понятието „справедливост“ по смисъла на [чл. 52 ЗЗД](#) е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обективни

обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и пр. При причиняването на смърт от значение са и възрастта на увредения, общественото му положение, отношенията между пострадалия и близкия, който търси обезщетение за неимуществени вреди. От значение са и редица други обстоятелства, които съдът е длъжен да обсъди и въз основа на оценката им да заключи какъв размер обезщетение по справедливост да присъди за неимуществени вреди. В постановени по реда на [чл. 290 и сл. ГПК редица решения на ВКС](#): № 749/05.12.2008 г., по т.д. № 387/2008 г. на II т.о.; № 124 от 11.11.2010 г., по т.д. № 708/2009 г. на II т.о.; № 59/29.04.2011 г., по т.д. № 635/2010 г. на II т.о.; № 66 от 03.07.2012 г., по т.д. № 619/2011 г. се излага становището, че понятието „неимуществени вреди“ включва всички онези телесни и психически увреждания на пострадалия и претърпените от тях болки и страдания, формиращи в своята цялост негативни битови неудобства и емоционални изживявания на лицето, ноторно намиращи не само отражение върху психиката, но създаващи социален дискомфорт за определен период от време, а понякога и реална възможност за неблагоприятни бъдещи прояви в здравословното състояние, както и че критерият за справедливост, поради паричния израз на обезщетението, е всякога детерминиран от съществуващата в страната икономическа конюнктура и от общественото му възприемане на даден етап от развитие на самото общество в конкретната държава. При определянето на обезщетението към датата на увреждането съдът следва да отчита конкретните икономически условия и нивата на застрахователно покритие към момента на смъртта на пострадалия /решение на ВКС 83-2009- II Т.О. по т. т. 795/2008 г. и [решение 1-2012- II Т.О. по т. д. 299/2011 г.](#), в което ВКС, постановено по реда на [чл. 290 от ГПК](#)/.

С оглед изложеното съгласно чл.51, вр.чл.52 от ЗЗД на увредените лица се дължи обезщетение за причинените от деянието неимуществени вреди, които в конкретния случай имат характера на претърпени и продължаващи към момента страдания вследствие на извършеното деяние. Доколкото паричния еквивалент на причинените неимуществени вреди се определя от съда по справедливост, то настоящия съдебен състав намира, че претърпените неимуществени вреди следва да бъдат обезщетени в размер на 150 000,00лв. При определяне на същите съдът съобрази младата възраст на починалата-33години при настъпване на ПТП, родствената връзка между ищеца и пострадалото лице /родител-дете/, близките отношения между майката и пострадалата. Установи се, че ищцата е претърпяла много тежко загубата на родното си дете, като и към настоящия момент същата не е преодоляна. С настъпването на ненавременната смърт на дъщеря ѝ /33год./ майката е лишен от опора за в бъдеще, от възможността да проследи житейския път на детето си, от това да стане свидетел на възможността ѝ да създаде семейство. Смъртта на дете на всякаква възраст и при всякакви обстоятелства е един от най-тежките удари, които човек може да преживее, поради което трудно може паричен еквивалент да компенсира тежкия психичен товар. Преминаването през мъката на родителите е дълго, трудно и болезнено, но все пак, съобразявайки горните критерии, съдът определи размера на обезщетението от 150000лв.

При определяне на размера на обезщетението съдът съобрази и лимитите на ГО за релевирания период и икономическата конюнктура в страната.

Възражението за съпричиняване заявено по делото от ответната страна е в насока, че пострадалата допринесла за увреждането, тъй като е пътувала без предпазен колан. От заключението на СМЕ се установи, че ищцата би получила по-леки травматични увреждания относно черепно-мозъчната травма, донякъде гръдната и коремната травма, а вероятно би се избегнал летален изход. В този смисъл съдът приема възражението да е основателно, тъй като се установи, че водещата причина за смъртта на пострадалата е усложнението от мозъчните травматични увреди-мозъчен оток и компресия, което е основание за приложение на чл.51, ал.2 от ЗЗД. Същото съдът приема да е в размер на 20% при съобразяване на обстоятелството, че много по –съществен принос в обстоятелствата за реализиране на събитието има водача на МПС, в който е пътувала пострадалата. Ето защо при приложение на чл.51, ал.2 от ЗЗД дължимото обезщетение е в размер на 120000,00лв.

По претенцията за имуществени вреди:

Не се спори между страните, че ищцата е извършила разходи за погребение на Силвия Лунджова в размер на 2005,00лв./ фактура №1338/04,05,2022год./ Ответникът оспорва да е налице причинна връзка на имуществените разходи с процесното произшествие, а същите са извършени от ищцата в изпълнение на нравствен дълг. Съгласно чл. 429, ал.1 от КЗ обект на застраховане по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите е деликтната отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, поради което лицето на което са причинени имуществени вреди, във връзка смъртта на пострадалата, в пряка връзка с ПТП, е активно материалноправно легитимирано да претендира обезщетение по смисъла на чл.432, ал.1 от КЗ. Не се ангажираха доказателства за възражението на ответника разходите да са за услуги при погребение извън обичайните. С оглед приетия процент на съпричиняване обезщетението е дължимо за сумата от 1604,00лв.

Предвид основателността на исковата претенция основателна е и претенцията за законна лихва. Същата съобразно актуалната съдебна практика се следва от датата на уведомяване на застрахователя-12,05,2022год., като за периода от уведомяването до изтичане на срока по чл. 496, ал. 1 от КЗ на 12,08,2022год. отговорността на застрахователя е обусловена от чл. 493, ал.(1), т.5 от КЗ, вр.чл. 429, ал. 2, т. 2 и при условията на ал. 3 от КЗ доколкото обезпечава отговорността на застрахования за лихви, за които той отговаря пред увреденото лице. В този случай от застрахователя се плащат лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. След срока по чл.496, ал.1 от КЗ застрахователят отговаря за собствената си забава. Горните изводи обективирани в Решение №128/04.02.2020г. по т.д.№2466/2018 г. – I Т.О., Решение №79/04.08.2022 г. по т.д.№967/2021 г. – I Т.О., Решение №50135/11.11.2022 г. по т.д. №2026/2021 г. – I Т.О., Решение №50001/03.02.2023 г. по т.д.№2530/2021 г. – I Т.О. и др.

По разноските:

Ищецът е освободен от плащане на държавна такса на основание чл. 83, ал.2 от ГПК.

Съгласно чл. 78, ал. 6 ГПК в случай на осъждане (дори частично) на ответника, последният дължи изплащане на всички такси и разноски по делото в полза на бюджета на съда. Същите съобразно уважения размер на иска следва да се присъдят в размер на 4864,16лв. - държавна такса и 630,00лв. от общо 1050,00лв.-разноски за вещи лица или общо 5494,16лв..

На осн.чл.78, ал.3 от ГПК на ответника се дължат разноски съобразно отхвърлената част от иска, които съдът намира за доказани в размер на 4964,77лв. от общо 12730,20лв. - адв.възнаграждение или 5957,72лв. с ДДС. Възражението по чл.78, ал.5 от ГПК релевирано от ищеца е основателно. С оглед фактическата и правна сложност на делото, вид извършени процесуални действия и брой проведени съдебни заседания, съобразно цената на исковата претенция, съдът определя адв.възнаграждение в размер съобразно чл.7, ал.2 от НМРАВ от 12730,20лв., вместо платеното 15325,00лв. Дължимото ДДС с оглед данни за регистрация по ЗДДС върху определената сума е 992,95лв./.

На основание чл.38, ал.2 от Задв. и съобразно уважената част от исковата претенция на АД „Г. и М.“ се дължи адв.възнаграждение в размер на 7638,12лв. от общо 12730,20 лв., определен по реда на чл.7, ал.2 от НМРАВ и съобразно цената на исковата претенция. Ведно с начислено ДДС /в размер на 1527,62лв. с оглед регистрация по ЗДДС/адв. възнаграждение е 9165,74лв.

Мотивиран от гореизложеното Софийски градски съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗД„Б.И.“АД, с ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр.София, бул.”**** да заплати на К. Н. К., с ЕГН *****, със съд.адрес гр.Хасково, бул.****, офис 217 на **осн.чл.432, ал.1 от КЗ** сума в размер на **120 000,00лв.**, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди по повод възникнало пътнотранспортно произшествие на 17,04,2022год., във връзка с което е настъпила смъртта на С.Й.Л., ведно със законната лихва върху тази сума от 12,05,2022год. до окончателното изплащане на вземането като **ОТХВЪРЛЯ** исковата претенция за горницата над 120000,00лв. до пълния предявен размер от 200000,00лв. като неоснователна.

ОСЪЖДА ЗД„Б.И.“АД, с ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр.София, бул.”**** да заплати на К. Н. К., с ЕГН *****, със съд.адрес гр.Хасково, бул.****, офис 217 на **осн.чл.432, ал.1 от КЗ** сума в размер на **1604,00лв.**, представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди по повод възникнало пътнотранспортно произшествие на 17,04,2022год., ведно със законната лихва върху тази сума от 12,05,2022год. до окончателното изплащане на вземането като **ОТХВЪРЛЯ** исковата

претенция за горницата над 1604,00лв. до пълния предявен размер от 2005,00лв. като неоснователна.

ОСЪЖДА ЗД,,Б.И.“АД, с ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр.София, бул.”**** да заплати по бюджетна сметка на Софийски градски съд на **осн.чл.78, ал.6 от ГПК** сумата от **5494,16лв.**– разноси по делото.

ОСЪЖДА ЗД,,Б.И.“АД, с ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр.София, бул.”**** да заплати на Адвокатско дружество „Г. и М.“ Булстат **** на **осн.чл.38, ал.2 от ЗАдв.** сума в размер на **9165,74лв.** - адв.възнаграждение.

ОСЪЖДА К. Н. К., с ЕГН *****, със съд.адрес гр.Хасково, бул.****, офис 217 да заплати на ЗД,,Б.И.“АД, с ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр.София, бул.”**** на **осн.чл.78, ал.3 от ГПК** сума в размер на **5957,72лв.**-разноси.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____